

Mark **Turcotte**

Felrobbanó csippevák

Exploding Chippewas

1
Szívem sötét izma
a hívás ellenére
záródik és nyílik,
amikor
alvás és figyelmeztetés nélkül
anyám és apám
anyja és apja
érkezik zümmögve,
lebegve,
hogyan a véremre emlékeztessenek.

Ezt mondják a fejemben, *szólj hozzánk gyermekem,
emlékezz ránk.*

Néhányuk sír csontjaiban,
saját varkocsukkal kötve össze
lassan lengetik a keresztet,
hústalan arcukon
a bőr feszes,

míg mások halk körökben
tapossák le a füvet,
csillagos ruhafoszlanókat tartanak
fogaik között,
fehér
és kék vér csöpög.

Villanássá égnek el,
egy robbanás
szédít el,
fönt, lent, belül,
csillagok erdeje,
fák ege.

2
Bumm.
Arra ébredek,
hogyan a hátamon fekszem
anyám nappalijának közepén.
Szememen köd ül, közelít,
távolodik, repked sarkokon át
egyik saroktól a másik sarokig.
Nincs itt semmi látnivaló.
Csak némi sercegés hallható,
a gyertya égő kanóca vagy
egy gyengülő biztosíték sípolása.

Az első árny párolgó jelenés,
a menyezeti ventilátorból forog elő,
lecsap rám egyszer, kétszer,
rázuhan egy szék karfájára,
majd elbotlik.

Az első árny guggoló ember
alakot ölt, gubbasztó férfi,
ezüstösre festett hosszú lábujjának
karmai belevágnak a szék
kitömött karfájába.

Az első árny rikácsol és fénylik.
Keskeny szemének szegei
átdöfik a levegőt.
Keskeny szemének szegei
befúródnak a mellkasomba.

Az első árny remeg,
fejét himbálja erre,
arra, hosszú szürke haját
végigsimítja a padlón.
Vastag kacsok szorosan
kulcsolják át
csupasz lábamat.

Az első árny vibrál.
Keskeny szemének szegei
átdöfik szívem husát.
Keskeny szemének szegei
széttárvák a sötét izmokat.

Az első árny nem beszél
pedig ismerem hangját.
Olyan, mint az olvadó
napfény, szárnyak
nyílnak és csukódnak.

Az első árny megborzong,
ahogy torkom felgagyog,
számát elárasztja saját leve.
Keserű és meleg,
vastag és rozsdás, mint a vas.

Az első árny nem beszél,
pedig hallom nyelvének
gyors kerepelését
belemerülni a sebbe. Érzem,
amint sós nyelve feláztatja
vérem, harákolok
fényt keresve.

Nem szólok,
pedig ismerem hangom.
Olyan, mint a kibomló
holdfény, víz
újra és újra túlfolyik.

Elrejtőzöm, Eltávolodom, Eltűnök.

3
Bumm.
A második árny gőzölgő jelenés,
valahol Amerikában talál rám
egy apró íróasztal fölül görnyedve egy sivár
hotelszobában a borongós órákat firkálva át
hajnalig, addig a pillanatig,
amikor felállok a székből,
hogyan nekikezdek egy újabb hosszú napnak
az olajkutató csoporttal,
addig a pillanatig,
amikor újra összegyűlünk a többiekkel
a billegő asztal előtt a szomszédos
reggelizőhelyen köhögni és morogni,
szemünkből kivájni az éjszakát
egy pohár gyenge kávé mellett.
A második árny gőzölgő jelenés,
meggörnyedve talál rám,
egy épp a zuhanyból kilépő
nővé változik, egy merev,
fehér törülközővel törli
meg fénylő szőke haját,
a nőalak
áthatol a szobán, hogy illatát
a fülemben erőszakolja,
megállíthatatlanul suttogja Csippeva
nagyamájának neveit fülemben,
a nőalak
leguggol és fáradt ajkaival felruházza
lankadt erekcióm, azt álmodja,
hogyan az aktus bagolyszárnyakkal
és teknősbékapáncéllal
tölti meg füstölt ízű száját,
hogyan mindkettőnket megment
attól a pillanattól, amikor a
szomszédos reggelizőhelyen
ismét pincérnőként tölti tele
a billegő asztalnál gyülekező
köhögő, morgó, szemünkből
az éjszakát kivájó férfiak
poharát gyenge kávéval.

4.
Bumm.
A harmadik árny hőérzetű jelenés,
kétezer pörgő nyugat texasi
éjszaka alakját ölti magára,
egy másik ragacsos kocsmapultra
dőlve talál rám, amint épp vad vágyaim
támadnak egy tehénpásztorlány iránt.
Nem érünk egymáshoz, de tényleg,
soha, de soha nem érjük el egymást, soha
nem fogjuk megismerni egymást.
Gyertyafénynél talál rám
tollal papír fölé hajolva.
Nem írok soha semmit,
nem mondok soha semmit, de tényleg,
soha nem fogok megszólalni.
Egy történelem előtti tenger alján talál rám,
ahol keményen küzdve keresem
családom nyomait. Lányomok, tollak,
vér, örökké keresni fogom, de tényleg,
soha nem találok magamra, de tényleg,
soha nem talál rám senki.
A harmadik árny hőérzetű jelenés,
északi látóhatár alakját ölti,
int, menjek haza.

5.
Bumm.
A negyedik árny páraszerű jelenés,
utca-foltos kabátú fiatalember alakját ölti,
lehuppan mellém
az üres helyre,
miközben végigszáguldunk
Chicago véres torkán
a magasvasúton.

A negyedik árny baltát emel
kezének peremén,
kettészeli koponyám szirmát,
miközben lezuhanunk
Chicago véres torkán
a magasvasúton.

A negyedik árny kimutatja
fogai rozsdás pengéjét,
kikaparja agyam halott virágát,
miközben végigsikoltunk
Chicago véres torkán
a magasvasúton.

A negyedik árny lehámozza
bőröm hervadt leveleit,
a negyedik árny lehámozza húsom
összeszáradt leveleit,
miközben leomlunk
Chicago véres torkán
a magasvasúton.

A negyedik árny száz
furulyát farag csontjaimból,
elfúj egy poros dallamot,
miközben eltűnünk
Chikagó véres torkán
a magasvasúton.

6
Bumm.
Az ötödik árny fényként jelenik meg
egy nő vállán,
mellettem áll az oltalmazó
északi erdőben, fényként jelenik meg
a nő haján keresztül,
mellettem ringatózik a powwow
kör tompa szegélyénél, fényként jelenik meg
a nő arcán,
mellettem ernyed el
a fenyő és a cédrus háncsnál, fényként jelenik meg
a nő szájában,
mellettem énekel első fiunk nevének
lélegzetében.

Az ötödik árny fényként jelenik meg,
az ujjaink alakját ölti magára,
összenőtt, fényként jelenik meg,
a testünk alakját ölti magára,
kitárulkozó, fényként jelenik meg,
gömbölyded hasának alakját ölti magára,
fényként jelenik meg,
kisfiú-alakot ölt,
aki azt álmodja, hogy repül, fényként jelenik meg,
kisfiú-alakot ölt,
aki úgy szalad, mint a szél.

7.
Bumm.
A hatodik árny lélegzetként jelenik meg,
annak a szónak az alakját ölti magára,
amelyik törbeesett a lapockámon,
ősi, savanyú vértől duzzadt, és pontosan
úgy néz ki, mint egy lassan záruló ököl
egy méhecske kétségbeesett csípése
körül. Hangja szárnycsapások döngicsélése,
összeomlik.
Arról a világról

beszél, amelyik beszállsolta magát a
nyakizmomba, ősi, savanyú vértől duzzadt, és pontosan
úgy néz ki, mint egy lassan záruló ököl
egy levegőért kapkodó virág
körül. Hangja szirmok kesergése, összezúródása.
Arról a világról

beszél, amelyik belakadt a
hajamba, ősi, savanyú vértől duzzadt, és pontosan
úgy néz ki, mint egy lassan záruló ököl
egy szem szomorú vibrálása
körül. Hangja korbács suhanása, csattanása.
Arról a világról

beszél, amelyik a skalpom alatt
rejtőzködik, ősi, savanyú vértől duzzadt, és pontosan
úgy néz ki, mint egy lassan záruló ököl
a memóriám nem szűnő lüktetése
körül. Hangja a fény gyorsasága, görbülése.
Arról a térről

beszél, amelyik ott feszül összezárt
csuklóim között,
arról az időről beszél, amelyik
szétszakadt ujjhegyem érintésétől,
egy széttört éjszakáról beszél,
amikor a házunk tornácán sírt és didergett,
a feleségem gyászolja második fiunk nevét,
hópelyhek kacsintanak, durva kezem fejére
dobja a pokrócot, hogy valahogy elrejtsem
ezt a szörnyű-szörnyű szomorúságot.
A hatodik árny szó-alakot ölt,

pontosan úgy néz ki, mint *sajnálom*.
Féltem a sajnálatodtól, sajnálom.
Féltem attól, hogy eltűnsz, sajnálom.
Féltem a gyengeségemtől, sajnálom.
Féltem, hogy az éjszakánknak sose
lesz vége, pörög tovább, sajnálom.
Féltem, hogy elmegyek, sajnálom.
Féltem, hogy nem jövök vissza, sajnálom.
Féltem az öklömtől, sajnálom.
Féltem, hogy felrobbanok, sajnálom.

8.
Bumm.
Arra ébrednek,
hogya a hátamon fekszem
az ágyunk közepén.
Mellettem feleségem alszik mélyen.
Szememen köd ül, közelít,
távolodik, repked sarkokon át,
egyik saroktól a másik sarokig.
Nincs itt semmi látnivaló.
Csak némi sercegés hallható,
a gyertya égő kanóca vagy
egy gyengülő biztosíték sípolása.

A hetedik árny füstként jelenik meg,
egy gyerek alakját ölti magára,
halott fiam arcát viseli.
Befúrja magát a karomba,
fülét mellkasom dobbanásán pihenteti,
A kezemért nyúl, lehajol, hogy megcsókolja,
hogya megbocsásson az ujjaimnak.

A hetedik árny összegömbölyödik,
átgomolyog anyja haján,
apró ajkával megsimogatja arcát,
lélegzetével fésüli szemeit.

A hetedik árny felemelkedik a szobában,
nem beszél,
pedig ismerem a hangját.
A hangja, a fény hangja
felrobban, újra meg újra
kitágulnak a
szívek.

Lobbanássá égünk
forgunk, pörgünk.
Vérünkre emlékezünk.